

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

REȚELELE SOCIALE ȘI PROTECȚIA DATELOR PERSONALE

Proiect „ARC -Antreprenoriat, Responsabilitate, Creativitate” POCU/829/6/13/140424

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020

Axa prioritară 6 – Educație și competențe;
Obiectivul specific 6.13 Creșterea și profesionalizarea personalului didactic și al personalului de suport în cadrul instituțiilor de învățământ teritorial universitar și non universitar care își găsește un loc de muncă în domeniile de cercetare și dezvoltare, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificată conform SMC și domeniile de specializare inteligentă conform SHCDI

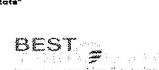
Titlu proiectului ”ARC - Antreprenoriat, Responsabilitate, Creativitate”

Cod proiect: POCU/829/6/13/140424

Beneficiar: Asociația Getica

140424

UNIUNEA EUROPEANĂ

O rețea de socializare este, general vorbind, o rețea de persoane cu scopuri comune, cum ar fi o rețea de studenți, politicieni, dar chiar și de hoți, în contrast cu rețelele tehnice ca rețea de telefon sau gaz metan. Rețelele de socializare din web (Internet) sunt numite și „rețele sociale”.

Rețelele sociale online au devenit populare în 2003, o dată cu lansarea unor website-uri ca ”Friendster”, ”MySpace” sau ”LinkedIn”. Astăzi, din ce în ce mai multe rețele sociale sunt create pe Internet. Ele funcționează fie ca spații online generale, fără să urmărească un anumit domeniu de interes, și pun laolaltă adolescenți și adulți, oameni obișnuiți și figuri publice, profesioniști și amatori.

Dar ele pot deveni și adevărate ”cluburi private” care se specializează și se adresează unor zone de interes specifice (comunități comerciale, științifice, culturale sau artistice, partide politice, organizații profesionale, divertisment etc.

Principalele tipuri de rețele sociale

Facebook.com - este un o rețea de socializare creată de către Mark Zuckerberg în 2004 pentru a oferi posibilitatea de a contacta persoane apropiate, dar și persoane încă necunoscute. În acest moment, Facebook este cea mai răspândită rețea sociale din lume, atingând în 1,06 miliarde de utilizatori activi, care au postat, în 2012, peste 219 miliarde de fotografii. Dintre utilizatori, mai mult de jumătate (680 de milioane) se conectează de pe dispozitivele mobile. Utilizatorii pot intra în această rețea din orice loc unde există acces la Internet pe baza unei parole stabilite inițial odată cu completarea formularului de înscriere. În România, Facebook este cea mai populară rețea de socializare cu aproape 6 milioane de utilizatori.

Twitter.com - Twitter permite utilizatorului să trimită mesaje scurte, de maxim 140 de caractere. Celor care au hotărât să urmărească activitatea utilizatorului le vor fi afișate mesajele acestuia. A fost lansat în 2007 și a ajuns să fie utilizat pe scară largă, atât pentru comunicare interindividuală cât și pentru comunicare de marketing.

LinkedIn.com - LinkedIn reprezintă o rețea cu scop profesional: punerea în legătură a profesioniștilor din întreaga lume, pentru a le spori productivitatea și reușitele. Practic, profilul fiecărui utilizator este ca un CV în miniatură. Momentan, are peste 225 de milioane de milioane de membri în peste 200 de țări și teritorii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Google+ +8 - Google+ este rețeaua de socializare creată de gigantul Google. Deși numărul celor care și-au făcut cont în primele luni de la lansare a fost spectaculos, rețeaua nu cunoaște momentan popularitatea de care se bucură Facebook.

Protecția datelor cu caracter personal

Cea mai importantă problemă pe care o ridică utilizarea rețelelor sociale o reprezintă protecția datelor cu caracter personal. Respectul pentru viața privată și protecția datelor cu caracter personal sunt două elemente esențiale în societatea contemporană bazată pe utilizarea tehnologiilor moderne de informare și comunicare.

Deși nenumărate coduri etice și dispoziții legale garantează respectul pentru informațiile personale, în mediul online, acest lucru e mai dificil. Orice informație postată online va rămâne accesibilă, cel mai probabil pentru totdeauna. Din acest motiv, este foarte important să fie acordată o atenție sporită, atât de către copii cât și de către adulți, momentului în care se comunică online elemente de identitate, prin email, mesaje sau pe rețelele sociale.

Trebuie să fim consenți de ce informații reprezintă date cu caracter personal, când acestea pot fi sau nu transmise, care sunt situațiile când ele nu vor fi niciodată dezvăluite și ce consecințe există când nu respectăm regulile de protecție a informațiilor confidențiale.

Ce înseamnă date cu caracter personal?

Datele personale sunt datele proprii unei persoane, folosite pentru identificarea acesteia și care au un caracter privat: nume și prenume, codul numeric personal, data nașterii, adresa fizică sau electronică, numerele de telefon, naționalitatea, limba, sexul, contul bancar, amprente, înregistrarea vocii, fotografii, adresa IP, școala și clasa din care fac parte, programul familiei etc. Datele personale permit identificarea unei persoane fie direct, fie prin alăturarea mai multor elemente de informație.

De ce datele cu caracter personal trebuie protejate?

Într-o lume în care informația capătă o valoare din ce în ce mai mare, datele personale devin o monedă de schimb, mai ales prin intermediul rețelelor de socializare. Iar în grupul țintă al celor interesați de colectarea acestor informații sunt inclusi și copiii, și în mod special, adolescentii și tinerii, mai vulnerabili la tentativele de obținere frauduloasă a datelor personale prin intermediul Internetului.

Companiile care dețin rețelele de socializare s-au specializat în colectarea de informații, pentru o publicitate mai bine țintită în funcție de particularitățile utilizatorilor. De asemenea, numărul site-urilor piratație (false) e în creștere, creând un pericol serios la adresa securității datelor poste online.

UNIUNEA EUROPEANA

Imaginile încărcate pe diferite site-uri sau rețele de socializare pot fi preluate cu ușurință, iar dacă acestea conțin elemente clare de identificare a domiciliului sau programului familiei, situația devine gravă atât pentru copil cât și pentru membrii familiei.

Fotografiile compromițătoare se pot transforma în viitor în obstacole la angajare sau vor afecta imaginea publică a Tânărului. Nu în ultimul rând, folosirea fără discernământ a datelor bancare pentru achiziționarea online de bunuri sau servicii reprezintă o amenințare serioasă la adresa securității financiare a familiei.

Pentru părinți și educatori devine important să aducă în discuție cu copiii chestiunea informațiilor pe care ei le-au postat online sau sunt tentați să le folosească în activitatea lor digitală. Modul în care aceste date sunt obținute și prelucrate, scopurile pentru care ele sunt colectate, riscurile postării datelor confidențiale sunt câteva dintre subiectele care pot fi dezbatute.

Cum pot fi dezvăluite date personale pe Internet?

Informațiile cu caracter personal pot fi colectate sub diferite forme, voluntar sau ca o condiție de acces la un joc, site sau o comunitate online.

Date oferite voluntar

- ✓ Navigarea online presupune întotdeauna un schimb de date digitale între calculatorul utilizatorului și serverul pe care se află site-ul accesat, iar aceste date conțin un cod unic de identificare a calculatorului utilizatorului (IP), care permite identificarea abonatului, a adresei fizice a acestuia.
- ✓ Informațiile posteate pe site-urile de socializare (Facebook), forumuri, prin text, imagini sau filme. Dacă setările de confidențialitate nu sunt setate corespunzător, fiind pe modul "public", orice utilizator activ pe acea rețea va avea acces la toate informațiile posteate. Dacă doar accesul prietenilor la toate datele proprii este permis, informațiile posteate vor deveni accesibile și altor persoane, necunoscute unei persoane și prietene a prietenilor acestuia.
- ✓ Informațiile personale introduse în formularele de înscriere care nu reprezintă o obligație pentru utilizator.

Date transmise pentru îndeplinirea unor condiții de acces

- ✓ Pentru crearea unei adrese de e-mail sau a unui cont pe o rețea de socializare.
- ✓ La înscrierea pe un site cu jocuri sau pe un forum de discuții, când sunt solicitate adresa de e-mail, numele și prenumele, numele de utilizator, adresa, număr de telefon etc.
- ✓ Când, pentru descărcarea unei sonerii de apel pentru telefonul mobil, a unei melodii, imagini sau joc, sunt solicitate e-mailul sau numărul de telefon.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- ✓ În procesul navigării, istoricul acțiunilor este înregistrat în fișiere de mici dimensiuni numite "cookie(s)", care pot servi la cunoașterea comportamentului online și direcționarea mesajelor publicitare în funcție de acest parametru.
- ✓ Comentariile făcute pe blog-uri, schimbarea statusului sau postarea unei fotografii pe contul propriu, numele utilizatorului, va fi asociat conținutului accesat prin căutarea pe Google, mai ales dacă setările de confidențialitate nu sunt atent controlate.

Comportamentul online

Nimeni nu este de acord cu dezvăluirea datelor personale necunoscătorilor sau expunerea lor publică. Nici copiii nu ar accepta aşa ceva. Însă, aflați în fața monitoarelor, mulți dintre noi acceptăm cu ușurință furnizarea detaliilor privind identitatea noastră pentru a crea rapid o adresă de e-mail, pentru participarea la un concurs online sau pentru a intra în posesia unui cadou. De asemenea, adolescentii și tinerii cu conturi pe rețelele de socializare au tendința de a posta o multitudine de informații cu caracter personal.

Cum ne protejăm de fraude în shopping online?

Pentru a evita situația de a cădea victimă unor activități de fraudă online la achiziționarea de produse, trebuie respectat un set minim de reguli:

- ✓ cumpărăturile să se realizeze doar de pe site-uri recunoscute și securizate;
- ✓ contravalorearea unui produs achiziționat nu trebuie transmisă înainte de verificarea existenței și funcționalității acestuia, prin folosirea unui serviciu de escrow recunoscut;
- ✓ nu se folosesc serviciile financiare de transfer rapid, precum MoneyGram, înainte de recepționarea produsului achiziționat, mai ales când această operațiune este solicitată de vânzător;
- ✓ verificarea bonității site-ului (există magazine online fictive care au ca scop atragerea unor clienți și captarea datelor bancare ale acestora).

Servicii de escrow - terțe părți într-o tranzacție care recepționează, depozitează și ulterior livrează fonduri sau documente atunci când se constată îndeplinirea anumitor condiții; contract constituit între un debitor și creditor, dar deținut de un terț, nefiind însă discrețional la dispoziția acestuia; este folosit în cazul în care unul dintre ei nu își achită obligațiile contractuale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Ce este Facebook?

Facebook este o enormă rețea socială, accesibilă gratuit, care are sute de milioane de utilizatori din întreaga lume. Pentru a folosi Facebook, tot ce trebuie să faci este să te înscrii folosindu-ți adresa de email și introducând date ca numele tău, genul, data de naștere. Își se crează în acest fel o pagină de profil pe care o poti completa cu informații, răspunzând la diverse întrebări standard din formularele Facebook. Întrebările sunt menite să ajute utilizatorul să-și creeze conexiuni cu persoane – numite "Prietenii" – totodată, afișând interesele utilizatorului, cum ar fi cărțile sau filmele preferate.

Facebook nu este menit să fie folosit de persoanele sub 13 ani, dar nu este dificil să-ți creezi un profil chiar dacă ai sub această vîrstă. Orice profil care contravine politicilor Facebook, inclusiv cele create cu date false vor fi suspendate sau șterse de către Facebook.

Pe lângă afișarea informațiilor de profil și a intereselor, Facebook permite unui utilizator să facă multe alte lucruri, cum ar fi să posteze statusuri, prin care spune celorlalți unde este și ce face, poate să se joace jocuri, să vorbească pe chat, să comenteze pe profilurile altor persoane și multe altele. Nici măcar nu e nevoie să aibă un computer la îndemână ca să își verifice și să își updateze pagina de Facebook, poate să facă acest lucru de pe telefonul mobil sau de pe alt dispozitiv mobil.

De ce este Facebook important?

Tinerii îl adoră. În schimb, părinții aud multe lucruri negative despre el. Într-adevăr, Facebook are partea lui de poze deochiate, schimburi de replici tăioase și chiar certuri care se extind în viața reală, dar Facebook este o modalitate excelentă pentru adulți și copii de asemenea, să comunice cu prietenii, să își dezvăluie interesele și să se distreze.

Tinerii simt o mare presiune socială să folosească Facebook-ul și, dacă el este folosit într-un mod responsabil, poate reprezenta un instrument util și distractiv prin care tinerii să păstreze legătura cu prietenii lor. Din păcate, copii pot fi nemiloși uneori și nu se vor da în lături de la a folosi orice instrument să rănească, să hărțuiască sau să facă de rușine pe altcineva.

Adolescenții care folosesc Facebook crează o amprentă digitală care poate rămâne online o lungă perioadă de timp și având în vedere impulsivitatea adolescenților, ei pot să facă sau să spună lucruri pe Facebook pe care să le regrete mai apoi. Este foarte ușor pentru alții prieteni să dea mai departe orice conținut postat de un adolescent – chiar și conversațiile. Ceea ce poate părea amuzant într-un anumit moment, poate, de asemenea, să afecteze viața personală și profesională mai târziu.

Înțelegând setările de confidențialitate Facebook

Pe Facebook, numele și poza de profil sunt întotdeauna vizibile public. Acest lucru înseamnă că alții utilizatori Facebook, pot vedea aceste informații atunci când ajung pe pagina unui anumit utilizator.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Persoanele care pot vedea informațiile personale, care pot scrie pe profilul unui utilizator pot fi limitate prin setările de siguranță Facebook. Informația poate fi făcută accesibilă Tuturor, Prietenilor prietenilor sau Doar prietenilor. De asemenea, se poate limita cine ar putea să vadă poze, comentarii sau alte conținuturi postate de către utilizator.

Odată ce o informație este postată, ea scapă de sub control – ea poate fi copiată, salvată sau dată mai departe altor persoane. Prin crearea unei pagini și familiarizarea cu setările Facebook, putem să folosim într-un mod responsabil aceasta aplicație.

Sfaturi:

- ✓ **Folosiți setări de siguranță.** Setările predefinite ale Facebook tind să lase o mare parte din informații publice până când utilizatorul le face private. Revizuiți setările dumneavoastră și asigurați-vă că sunt setate astfel încât doar prietenii să poată vedea profilul dvs.
- ✓ **Dezactivați serviciile de geo-locație.** Opțiunea Facebook Places permite utilizatorilor să-și posteze locația.
- ✓ **Setați reguli cu privire la ceea ce e adekvat să fie postat.**
- ✓ **Aveți grija la reclame.** Sunt foarte multe reclame pe Facebook și multe companii mari care au pagini acolo. Cei din marketing folosesc în mod activ rețelele sociale pentru a ajunge la acest tip de audiență.

IMPORTANT !

Linia de consiliere și raportare INTERNET Helpline: Scopul componentei INTERNET **Helpline** a proiectului Sigur.info, disponibilă la adresa www.sigur.info/helpline este de a pune la dispoziția publicului, copiilor, tinerilor și adulților interesați diverse instrumente de contactare, cu păstrarea confidențialității oricărui tip de mesaj și de a **ofiți consiliere** când aceștia se confruntă cu riscuri legate de utilizarea Internetului și a telefonului mobil sau cu probleme tehnice. De asemenea, prin acest serviciu pot fi preluate sesizări privind încalcări online ale legii care, în funcție de gravitatea lor, pot fi retransmise serviciului de Hotline.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Există mai multe situații în care o persoană poate apela la Helpline. Le vom enumera mai jos:

- ✓ **Informații generale despre siguranță online** – Orice fel de nelămurire sau întrebare legată de siguranță online, riscurile care există și cum putem preveni situațiile neplăcute.
- ✓ **Cyberbullying/Hărțuire online** – Situații în care o altă persoană adresează injurii, trimit mesaje neplăcute, trimit imagini ofensatoare, amenință, batjocorește prin intermediul internetului.
- ✓ **Furtul datelor personale** – Situație în care au fost preluate pozele sau numărul de telefon, adresa, etc. ale unei alte persoane fără acordul acesteia.
- ✓ **Dependență de computer sau Internet** – Situația în care cineva petrece prea mult timp online sau în fața calculatorului și simte că timpul petrecut interferează cu activitățile zilnice.
- ✓ **Expunere la conținut neadecvat** – Situația în care cineva vede ceva supărător pe Internet. Aceasta poate raporta conținutul și poate primi un sfat. Conținutul neadecvat poate include: pornografia, scene de violență și cruzime, auto – vătămare (anorexie, bulimie, consumul de droguri, auto mutilare, sinucidere), ridiculizarea unor grupuri pe baza etniei, religiei sau a altor factori sociali sau culturali.
- ✓ **Contact cu persoane necunoscute** – Situația în care cineva se întâlnește sau plănuiește să se întâlnească cu o persoană necunoscută sau chiar în cazul în care acesta este ademenit și un străin încearcă prin intermediul internetului să îl convingă să se întâlnească.
- ✓ **Probleme pe rețelele de socializare** – Orice fel de problemă care ține de rețelele de socializare, imaginea online, setările de confidențialitate.